

Recenze vyšla v revue České křesťanské akademie Universum č. 3/2016

Jiří Rajmund Tretera, Záboj Horák:

Konfesní právo Leges 2015

Konfesní právo upravuje postavení jednotlivců i jejich náboženských kolektivů (konfesí), pokud jde o vyznávání náboženské víry. Je součástí právních řádů jednotlivých států a mezinárodních společenství – liší se od práva církevního, i když jsou si oba obory svou látkou blízké. Tato monografie se zaměřuje především na české konfesní právo, informuje však i o konfesním právu některých jiných evropských států a USA.

Kniha má pět částí. V části první jsou vysvětleny základní pojmy konfesního práva (konfese, náboženská společenství konfesní a nekonfesní, stát ad.). Je připojen i přehled institucí a odborníků zabývajících se konfesním právem v českých zemích od roku 1918 do současnosti.

Část druhá je věnována současně platnému českému konfesnímu právu. Neodborníka asi překvapí, kolik různých pramenů toto právo má: od ústavy přes řadu mezinárodních paktů a úmluv až po české zákony. V této části je pojednáno i o vnitřní organizaci církví a dalších registrovaných náboženských společenství v ČR.

Ve třinácti oddílech části třetí je pojednáno o uplatňování náboženské svobody v jednotlivých oblastech společnosti: ve vzdělávání a výchově, v ozbrojených silách, ve vězeňství, ve zdravotní a sociální péči, v pracovním, rodinném a trestním právu, v péči o azylanty a imigranty, v pohřebnictví, kultuře a sdělovacích prostředcích. Je sem zařazen i oddíl o financování náboženských společenství.

Část čtvrtá obsahuje stručné charakteristiky konfesněprávní úpravy ve dvanácti evropských státech a USA (státy bývalého „východního bloku“ zahrnuty nejsou).

Za velmi zdařilou a zajímavou pokládám část pátou pojednávající o českém konfesním právu v minulosti, od přijetí křesťanství až do roku 1993. Méně zasvěcení čtenáři s jistým překvapením zjistí, jak se u nás od roku 1420 až do současnosti střídaly formy konfesního a posléze nekonfesního státu, tyto změny však byly zhusta provázeny snahou státu o větší vliv na církevní život a hlavně církevní majetek. V dějepisu se o tom moc neučí.

Vladimír Roskovec